

Amb els ulls en el nou cicle electoral

Aquest setembre comença el darrer curs abans del proper cicle electoral. Els partits polítics d'arreu del país, doncs, actuen amb la vista posada en les properes cites electorals. EL TEMPS analitza el context preelectoral del País Valencià, Catalunya i les Illes i els escenaris polítics que s'hi poden generar.

Acabades les vacances d'estiu, comença un altre curs polític. Serà el darrer abans de l'inici d'un nou cicle electoral, al proper mes de maig, amb les eleccions municipals i les dels parlaments valencià i de les Illes.

A Catalunya, l'interès se centra en les pròximes eleccions al Parlament, que, si no hi ha novetats, es convocaran la pròxima tardor. Unes eleccions que definiran finalment qui ha de rellevar Jordi Pujol a la presidència del Govern de la Generalitat. Abans, però, els partits catalans es prepararan per al primer gran assalt: les eleccions municipals. Aquests comicis, tot i que funcionen sota comportaments diferenciats del vot respecte a unes eleccions parlamentàries, sí que serviran per anticipar les tendències electorals a Catalunya.

El fet és, però, que les enquestes i baròmetres que s'han elaborat, tant els publicats com els que només circulen per alguns despatxos, coincideixen a no deixar clar quin serà el color del proper govern a Catalunya. Això sí, comencen a perfilar-se unes tendències que els diferents partits observen de reüll per organitzar les estratègies d'aquest darrer any de la legislatura catalana.

Segons els primers indicis, el partit que té més raons per a un cert optimisme és Esquerra Republicana de Catalunya. Precisament, aquesta formació ha estat a l'ull d'un huracà polític per la filtració i les acusacions publicades pel diari *Abc*. El rotatiu espanyol acusava el secretari general d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, d'haver-se reunit ara fa un any amb el portaveu de Batasuna, Arnaldo Otegi, amb l'objectiu, segons aquest històric diari, de "demanar que ETA deixés de matar a Catalunya".

(Vegeu el requadre en aquesta mateixa informació, a la pàgina 31.)

Sigui com sigui, les enquestes detecten, fins ara, que la formació independentista podria ser la que experimenti un creixement més notable. Representants de diversos partits parlen d'un sondeig, atribuït al CIS però que no s'ha fet públic –per tant, doncs, cal valorar-lo amb reserves–, que dona a ERC de divuit a dinou escons, enfront dels dotze que té ara al Parlament català. Aquesta mateixa enquesta no aclareix quin pot ser l'espectre polític a Catalunya passades les eleccions. Així, Convergència i Unió podria perdre tres dels cinquanta-sis escons d'ara. Segons el sondeig "fantasma", el PSC en podria perdre fins a quatre, dels cinquanta; el PP un, dels 12; mentre que ICV, en podria arribar a guanyar dos, dels cinc que ara té. Val a dir que altres sondejos només coincideixen a detectar el creixement electoral d'ERC, amb més o menys claredat, i una certa disminució del PP. Pel que fa a la resta de formacions, les tendències de vot varien depenent de qui publica el sondeig.

En resum, es pot parlar d'una tendència a l'alça d'ERC, una forta pugna entre CiU i PSC, un lleuger retrocés dels populars i una certa recuperació d'ICV.

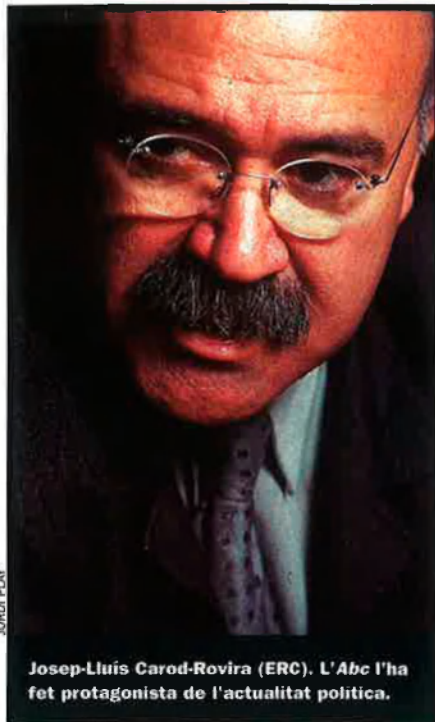
Com que queden descartades les majories absolutes, amb aquest context són molts els escenaris possibles de futur. Si CiU aconsegueix ser la formació majoritària, Artur Mas es pot trobar amb la disjuntiva d'haver d'escollir formar govern amb el PP (si el nombre d'escons són suficients) o amb ERC. El PP ha deixat clar que no vol repetir la fórmula d'aquesta legislatura, de suport parlamentari al Govern. Per això han posat al capdavant del cartell popular a Cata-

lunya un home de govern i l'impulsor d'aquell "gir catalanista" que fa un temps va pretendre el PP a Catalunya, el ministre de Ciència i Tecnologia, Josep Piqué, que ja ha dit que els populars volen entrar en el proper executiu català.

L'altra opció de CiU consisteix a pactar amb una ERC que, reforçada per un presumible creixement electoral, li permeti de mantenir una posició ferma i bel·ligerant amb l'administració espanyola. Aquesta segona opció, tot i que seria molt més ben valorada per una majoria de les bases de la federació, desperta fortes reticències en part de les d'ERC, i no fa gens de gràcia als sectors més conservadors de CiU.

Un altre escenari és el que es pot donar si el PSC aconsegueix ser partit majoritari, i juntament amb ERC i ICV sumen majoria suficient per governar. Aquesta possibilitat és la que permetria a Pasqual Maragall assolir la presidència de la Generalitat, sempre que l'acord amb ERC fos necessari i viable. Així, els socialistes catalans veuen amb certa preocupació l'abast del creixement electoral de la formació liderada per Carod-Rovira, que podria reforçar els independentistes amb vista a unes negociacions per assolir acords de govern.

Tenint en compte, doncs, aquestes dificultats, i amb la vista encarada a la política espanyola, representants de diverses formacions comencen a parlar d'una tercera opció. Com que les eleccions catalanes són abans que les espanyoles, hi ha un tercer escenari pos-

Jordi Planas
Josep-Lluís Carod-Rovira (ERC). L'Abc l'ha fet protagonista de l'actualitat política.

**No es pot
deixar de banda
un govern català
provisional
en minoria,
en l'espera
dels resultats
a Espanya**

sible, el d'un govern català provisional en minoria, sigui presidit per Artur Mas o per Pasqual Maragall, en l'espera dels resultats de les eleccions a Madrid, i, depenent del nou context polític espanyol, que formi un govern més estable. Una opció que deixa la porta oberta a qualsevol combinació, inclosa la de CiU-PSC o PSC-CiU.

Al País Valencià. La precampanya electoral al País Valencià és marcada per la dimissió d'Eduardo Zaplana com a president de la Generalitat Valenciana el passat mes de juliol i l'aparició de la proposta tricèfala: José Luis Olivas com a president del Consell, Francesc Camps com a futur candidat a la presidència de la Generalitat, i el mateix Zaplana, que manté des de Madrid el control ferri del seu partit. L'objectiu principal, ara, és fer conèixer Camps, el qual el dimecres 4 de setembre deixava el càrrec de delegat del Govern per dedicar-se exclusivament a preparar les eleccions del mes de maig vinent. Un repte complicat en una força política que des de fa set anys ha viscut a l'ombra de l'actual ministre de Treball. Per dur a terme aquesta tasca, el PP disposa de tota la seua artilleria mediàtica i, especialment, d'un Canal 9 abocat en la cobertura dels viatges que dia a dia fa el candidat per tot el País Valencià.

La candidatura de Camps s'escenificarà els pròxims dies 28 i 29 de setembre en el congrés regional del PP valencià, un conclave a la búlgara, sense vots en contra, on tot arribarà ben lligat, a

ERC i el paper de l'"Abc"

La diada de Catalunya va aconseguir fer-se un espai enmig de l'allau d'informacions sobre l'aniversari dels atemptats als Estats Units. I va ser gràcies a l'Abc. Una filtració publicada per aquest diari sota el pseudònim d'Anna Rovira (atribuït a Pablo Planas, actual cap de la secció "Nacional" i exresponsable de la delegació a Catalunya d'aquest diari) acusava ERC d'haver ofert els seus serveis a Batasuna a canvi que ETA deixés de matar a Catalunya, en unes reunions entre Josep-Lluís Carod-Rovira i Arnaldo Otegi, ara fa un any.

L'Abc farcia la desinformació amb altres informacions que relacionaven amb el complot entitats com Òmnium Cultural, CIEMEN, la Universitat Catalana d'Estiu i aquest mateix setmanari, entre altres.

La inconsistència de les informacions, però, van tenir l'efecte desitjat pels emissors. Així, la resta de partits catalans i alguns mitjans de comunicació hi van caure de quatre potes i van adherir-se al linxament públic iniciat per l'històric diari espanyol. Sense adonar-se que els somriures a les cuines de la Moncloa arribaven d'orella a orella.

Una reunió de fa un any entre dos dirigents polítics, amanida amb la gràcia que tenen alguns mitjans com l'Abc, servia per criminalitzar ERC, un partit independentista amb opcions a entrar en un govern català, alhora que posava una xinxeta a la sabata de José Luis Rodríguez Zapatero. Com explicarà Zapatero als electors espanyols que el seu amic Pasqual Maragall va amb companyies tan perilloses com les d'ERC? **E. R.**

Francesc Camps, candidat a la presidència de la Generalitat Valenciana pel PP. El populars valencians tenen el que resta de legislatura per consolidar aquest candidat.

l'estil d'aquest partit: Camps serà proclamat futur president de la Generalitat, i Zaplana tornarà a ser exaltat com a president del partit. Aquest congrés servirà també per donar el tret de sortida d'una llarga campanya electoral. La resta de forces polítiques prepara també actes per iniciar formalment el camí cap a les eleccions.

El PSPV. farà el primer acte de pre-campanya els pròxims dies 20 i 21 de setembre, en unes jornades dissenyades per presentar 120 idees programàtiques. Aquest partit, amb la dimissió d'Eduardo Zaplana el passat 9 de juliol, va veure oberta la porta de l'esperança a una possible victòria electoral, que tanmateix apareix molt llunyana. Els socialistes valencians, que amb el secretari general i candidat Joan Ignasi Pla han superat l'etapa de les lluites antropòfagues, confia en la consolidació de Zaplana per recuperar el poder o, si més no, per millorar els resultats dels comicis de 1999. Els vents electorals que bufen a Madrid, com des de fa dècades, seran els que marquen les tendències electorals al País Valencià.

Esquerra Unida del País Valencià, per la seua banda, va presentar en públic el passat 11 de setembre el programa de la coalició electoral que ha format amb Els Verds i Esquerra Valenciana per a

El Bloc haurà d'enfrontar-se de nou amb el seu obstacle històric, el de la barrera del 5% dels vots per a entrar a les Corts Valencianes

les pròximes eleccions valencianes, l'Entesa. Aquesta fórmula electoral, tanmateix, haurà de ser aprovada en referèndum pels militants d'Esquerra Unida el pròxim 19 d'octubre. Les propostes d'esborrany de programa electoral de l'Entesa, entre altres punts, demanen que s'establisquen impostos ambientals semblants a l'ecotaxa balear, uns impostos per a les grans rendes, sou de subsistència per a tots els aturats i el dret a l'autodeterminació del País Valencià. Amb l'accent en les qüestions nacionals, els membres de l'Entesa lluiten també per arrapar els vots del fragment electoral que pot dubtar entre el

vot a la nova coalició o al Bloc Nacionalista Valencià. EUPV ha d'enfrontar-se també amb una nova càrrega, la de les enquestes filtrades pel PP que els deixen fora de les Corts. El partit, no obstant això, confia a mantenir la representació.

El Bloc Nacionalista Valencià triarà el pròxim 21 de setembre el candidat a la presidència de la Generalitat, que amb tota probabilitat serà el president, Pere Mayor. El Bloc haurà d'enfrontar-se de nou amb el seu obstacle històric, el de la barrera del 5% dels vots per a entrar a les Corts Valencianes, un llistó que en les passades eleccions va estar a punt de superar, quan va aconseguir el 4,7% dels sufragis. Com més renyides estiguen les opcions polítiques a última hora, més haurà de lluitar el partit nacionalista amb el "vot útil", el que es decanta per partits amb representació més segura, i amb les enquestes que filtra el PSPV, en les quals sempre apareixen amb quotes de vots molt baixes.

El partit que sí que sembla ja bandejar en la cursa electoral a la Generalitat és Unió Valenciana. Aquesta formació política, dinamitada pel PP en els darrers comicis, podria obtenir molts menys vots que l'any 1999, quan amb un 4,7% dels vots es va quedar a les portes de les Corts Valencianes. Significativament, el seu president, Josep Maria Chiquillo, optarà a l'alcaldia de València i no a la presidència de la Generalitat, càrrec per al qual busquen algun representant del món empresarial.

Anul·lat aquest partit, que entre 1995 i 1999 va ser decisiu perquè governara Eduardo Zaplana a la Generalitat, tan sols quedaran dues opcions: la majoria absoluta del PP o una improbable victòria conjunta de les forces progressistes, encara que el PP fóra el partit més votat, que permetera un pacte a dues o tres bandes.

Balears. Quan al mes de juny passat el Parlament balear tancava el període de sessions, el temor del Govern presidit per Francesc Antich era que l'estiu fos nefast per als seus interessos. Sobretot perquè els elements clau no eren controlables. Primer, la famosa "crisi" econòmica, derivada del descens del tu-

risme alemany (per la crisi a Alemanya i per la situació internacional). Segon, desastres naturals com el foc i, en certa manera, la possibilitat sempre recurrent a les Illes d'uns mesos extremadament secs que poguessin portar a primera pàgina la sequera i manca d'aigua.

Quant als desastres naturals, l'oposició, el PP, ja ha demostrat durant aquests anys la seva capacitat per utilitzar-los per erosionar el Govern. Pel que fa a la crisi, el temor era que fos més intensa que la derivada de la recessió alemanya, i que el PP la utilitzàs com a ariet per desprestigiar i atacar el Pacte de Progrés. No hi ha hagut focs importants i ha plogut molt. Per tant, els conservadors —polítics, socials i econòmics— s'han aferrat desesperadament a la crisi. Al juny, quan el Parlament tançava, els auguris d'una caiguda catastròfica dels índexs econòmics preocuparen l'executiu Antich, però tres mesos després cap indicador ha donat dades d'una crisi important. Si bé és cert que les xifres econòmiques de Balears han mostrat una desacceleració, exclusivament emmarcada en la crisi alemanya, no és comparable a l'ensorrament de l'hostaleria que els sectors conservadors auguraven i del qual responsabilitzaven directament el Govern balear a causa de la implantació de l'ecotaxa, de les restriccions urbanístiques, de la política turística, etc.

D'aquesta manera, i una vegada passat l'estiu, és lògic pensar que el Pacte de Progrés comença la recta final cap a les eleccions (municipals i autonòmiques, al maig de 2003) amb una relativa seguretat. Si més no, que el PP no li ha pres avantatge respecte de la situació del 1999 (en què el PP va obtenir 28 diputats, i el Pacte, 31).

Tot i que sembla que s'han fet moltes enquestes, favorables segons la font que les ha encarregat, el fet és que l'única de què es té constància és la que el Govern balear encarrega cada any, i que enguany es va fer al maig i juny passat. L'executiu només ha informat de resultats globals sobre preguntes valoratives, però no sobre la intenció de vot. Aquest setmanari ha pogut conèixer les característiques generals del resultat del sondeig de dos partits.

JOAN CELIA
Francesc Antich, president del Govern balear. Els partits del Pacte de Progrés afronten la recta final cap a les eleccions amb certes garanties, segons semblen indicar algunes enquestes.

A les Illes, no hi ha hagut focs importants i ha plogut molt. Els conservadors, per tant, s'han aferrat desesperadament a la crisi

En resum, sembla que els resultats que donava l'enquesta mostren un panorama gairebé idèntic al de 1999. És a dir —i sense entrar en proporcions exactes que no s'han pogut consultar de primera mà— els partits del Pacte (PSIB, PSM, UM, EU-Els Verds, més el Pacte eivissenc i el de Formentera) mantendrien posicions i, en algun cas, les millorarien. El PP tendria tendència a disminuir a Eivissa i Formentera, resistir o retrocedir a Menorca, i quedar-se igual a Mallorca. Això donaria una situació postelectoral molt semblant a la de 1999, la qual cosa vol dir, en resum, que no hi hauria majoria absoluta, tot dependria

dels pactes, i, consegüentment, si hi hagués voluntat de reeditar el Pacte de Progrés, seria possible fer-ho.

L'estiu no ha estat tan nefast com molta gent temia i molta altra desitjava. Aquest fet fa pensar que les grans línies d'intenció de vot no s'hauran alterat significativament. Tot i això, i cal tenir en compte que en les eleccions a Balears cada illa és una circumscripció per si sola (Menorca, tretze diputats; Eivissa, dotze; Formentera, un, i Mallorca, trenta-tres). És a dir, que per poques desviacions de vot la distribució d'escons final pot alterar-se. Això fa que les enquestes s'hagin de prendre sempre amb molta prudència. En qualsevol cas, i al marge del gran "enrenou" polític que ja hi ha a Balears (la setmana passada el ministre d'economia, Rodrigo Rato, insistia a advertir que el "desastre" turístic de Balears és responsabilitat de l'ecotaxa), que anirà *in crescendo*, és raonable pensar que, avui, els partits del Pacte afronten la recta final cap a les eleccions amb garanties, en l'espera, és clar, que interressi a tots els partits que el formen de reeditar la majoria de progrés, nacionalista i ecologista.

Miquel Calvet
Miquel Payeras
Enric Rimbau